

Eiland- reeën **HOE HET REE NAAR TERSCHELLING KWAM**

DOOR JAN M. SMIT

Na mijn studie tandheelkunde aan de Rijks Universiteit Groningen kon ik mijn beroep op het eiland uitoefenen en als geboren Terschellinger was ik daar blij mee. Daar de jacht en het wildbeheer mijn belangstelling hadden, werd het aantrekkelijk om ook verenigingswerk te doen. Daardoor ontstond in 1981 de eerste Nederlandse wildbeheereenheid (WBE), in samenwerking met het toenmalige Ministerie van Landbouw.

Het ree had altijd al mijn belangstelling en ik was nieuwsgierig naar de mogelijkheden voor een levensvatbare populatie op het eiland. Er waren door de geïsoleerde ligging immers geen reeën op Terschelling, maar in februari 1992 gebeurde er iets raars. Een plaatselijke woordvoerder van Staatsbosbeheer (SBB) merkte in de pers op: 'We hebben iets verloren dat er niet was en door wat er kwam, maar hier niet hoort te zijn', of zoiets. Een beetje onbegrijpelijk. Waar ging het over?

Overtocht

Enige tijd eerder kwam een jachtkennis bij mij op de koffie. We spraken enthousiast over ons eventuele plan om reeën

naar Terschelling te halen. Zou het wel of zou het niet gaan? Rust, ruimte en voedsel waren er voldoende, maar toeristen en loslopende honden zouden een probleem kunnen vormen. Na enig zoeken had een farm bij Hengelo enkele reeën voor ons. Voor de reis en twee dieren zaten we direct al op 1200 gulden! De eerste pogingen om de beesten te vervoeren (in februari en maart 1992) verliepen moeizaam. Het vervoer was een obstakel, want alles moest binnen enkele uren geregeld worden! Wel gaf de rederij veel steun voor de overtocht. Maar op een avond stond er dan toch plotseling een bok en een geit op Terschelling. De westpunt van het eiland bood goede dekking en rust. Daar wilden we de dieren loslaten. De bok was onrustig en liep steeds richting strand,

naar het diepe en onstuimig stromende water tussen de Waddeneilanden. Uiteindelijk wisten we die bok het struweel in te bewegen, achter de geit aan.

'Hert'

De volgende dag reden een zeehondenredder en een politieman over het strand langs de westpunt. Tot hun grote verbazing zagen ze opeens een 'hert' het water uitkomen en over het zand naar de nabije duintjes lopen. Vangen lukte niet. Onmiddellijk na hun thuiskomst maakten zij dit nog nooit vertoonde voorval bekend en de verhalen van deze twee heren, geen jagers, waren betrouwbaar! Kennelijk was dat 'hert' met heel laag water van het vasteland over komen lopen en zwemmen! 'Columbus' moest de bok heten, alle zeehonden krijgen immers ook een naam? De pers dook er bovenop: provinciaal en landelijk. Maar helaas: een paar dagen later lag deze bastbok, die wij hadden ingevoerd, op een havendam. Hij was kennelijk opnieuw het diepe zeewater in gelopen, verdrongen en met de vloedstroom in de haven terecht gekomen. De publieke opinie was dat er 'dus' nog een bok was overgezwommen die het helaas niet gehaald had. We konden later nog drie bokken via handelaren bemachtigen, maar één overleefde de reis niet. We kregen ook contact met een boer, die jonge reeën uit de Verlengde Hoogeveense Vaart van de verdrinkingsdood redde en die we op konden halen. Eind mei bestond de stand uit vier geiten en twee bokken. Een spannende tijd brak aan. Zou dit aantal voor een blijvende stand kunnen zorgen? Regelmatige waarnemingen gaven hoop daarop. Na vier jaar ('96) bleek dat de stand zich goed vermeerderde. In '98 werd de dichtheid geschat op 80 dieren.

Waarderingsprijs

In '97 werd de Stichting Reebeheer Terschelling (SRT) opgericht met Poutsma en Meijeringh als adviseurs. Er traden zes gemotiveerde jagers toe, voorzien van of bezig met de opleiding van Poutsma. Een doortimmerd werk- en beheerplan ontving de waarderingsprijs van de VHR. De provincie gaf toestemming tot afschot van circa 10% van de geschatte stand om de gezondheid te meten. Die leek

uitstekend, hoewel de gezondheidsdienst voor dieren te Drachten constateerde dat één geschoten ree besmet leek met para-tbc. Jagers kregen twee stukken terrein van 500 tot 750 hectare toegewezen. Ze beschikten over de juiste kennis en kunde, er was bijna dagelijks onderling overleg en de verontrusting was minimaal.

Zorgplicht

In de jaren daarna werd het afschot procentueel verhoogd, alles nog volgens het beheerplan van de Stichting. In de topjaren 2004 tot 2006 schatten we de stand op meer dan 500 dieren, afschot werd verkregen voor meer reeën, maar

dat aantal was niet strikt nodig.

Alle dieren werden bemonsterd en de bijzonderheden vastgelegd in grafieken. SBB verhoogde ondertussen de jachtpacht voor de reeënjagers met duizenden guldens. Eén jaar moesten we daarom enkele dieren onder begeleiding laten bejagen door jagers van de vaste wal. De Terschellinger Jagers Vereniging, de Polderjagersvereniging en de SRT besloten in 2008 tot één vereniging samen te gaan, gezamenlijk met de

in 1981 opgerichte WBE. Momenteel is de jachtdruk op het ree op Terschelling (te) hoog. De populatietrend is dalende. De dieren zijn steeds minder zichtbaar. Beheer zou zich daarom moeten beperken tot een vorm van 'zorgplicht' waarbij de omvang van de populatie in balans komt met rust, dekking en voedsel. Dan kan iedereen weer genieten van het ree op Terschelling.

“
Beheer zou zich
daarom moeten
beperken tot een
vorm van 'zorgplicht'
”

Hofman Agrarische Producten.

Grimbergerweg 11, Notter, Tel.: 0548-512979
Fax: 0548-540331 email: info@hofmanap.nl

Zaai- en bloemenmengsels bij uitstek

Wildakker- en bloemenmengsels bij uitstek geschikt voor: roodwild, fazanten, hazen, duiven, bijen....

Kijk voor uitgebreide informatie en ons aanbod op onze website in onze webwinkel: www.natuurzaden.nl

Bel voor onze folder tel.: 0548-512979
Kijk op www.natuurzaden.nl